

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Ε ΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 13-11-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/7251/13-11-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 165/2012

Η Αρχή Προστασίας εδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση την 26.04.12 στην έδρα της, σε συνέχεια των από 26.01.2012 και 22.03.2012 συνεδριάσεων, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, και οι Λ. Κοτσαλής, Α. Πράσσοι, ο οποίος είχε οριστεί εισηγητής, Αν. – Ιωάν. Μεταξάς, Αντ. Ρουπακιώτης, Μπριόλας και Γρ. Πάντζιου, τακτικά μέλη της Αρχής. Παρούσα στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ήταν η Φ. Καρβέλα, νομικός, ελέγκτρια, ως βοηθός εισηγήτρια. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Γεωργία Παλαιολόγου, υπάλληλος του ιοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή, μετά την ανάκληση της υπ' αριθμ. 8/2010 απόφασής της με την απόφαση 73/2011, εξέτασε εκ νέου την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3088/02.05.2007 προσφυγή του Α κατά της εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ στη συνεδρίαση της 26.01.2012 κατά την οποία δεν παρέστη ο προσφεύγων ούτε εκπρόσωπος της καθ' ης, αν και εκλήθησαν αμφότεροι με τις υπ' αριθμ πρωτ. Γ/ΕΞ/341/18.01.2012 και Γ/ΕΞ/342/18.01.2012 κλήσεις προς εμφάνιση.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3088/02.05.2007 προσφυγή του, ο Α παραπονείται ότι η

εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ προέβη σε παράνομη επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών του δεδομένων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ως άνω προσφυγή, στην ιστοσελίδα που διαθέτει η εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ (και ειδικότερα στην τότε ιστοσελίδα <http://www.ta-nea.dolnet.gr> - σημερινή ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.tanea.gr>), είχε δημοσιευθεί την ...-1999 ένα άρθρο που αναφερόταν σε βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης, με το οποίο ο προσφεύγων φερόταν να παραπέμπεται για απάτη.

Με την από 14.02.2007 εξώδικη δήλωσή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας της εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ (εταιρία με την επωνυμία “ΑΕ ΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ”), ο προσφεύγων άσκησε τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης σύμφωνα με το Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, ζήτησε αφενός πληροφόρηση σχετικά με όλα τα δεδομένα που τον αφορούν, την προέλευσή τους και τον σκοπό επεξεργασίας τους από την εν λόγω ιστοσελίδα, αφετέρου τη μη χρησιμοποίηση και πλήρη διαγραφή από το αρχείο της εφημερίδας όλων των δεδομένων που τον αφορούν. Στην από 02.03.2007 έγγραφη εξώδικη απάντησή του προς τον προσφεύγοντα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ανέφερε συνοπτικά τα εξής:

- Ως προς το δικαίωμα πρόσβασης (πληροφόρησης): *“1. Η αναφορά της εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ στο φύλλο της ...-1999 στο όνομα και το επώνυμό σας έγινε επ’ αφορμής είδησης του αστυνομικού/δικαστικού ρεπορτάζ για υπόθεση που απασχόλησε τη Δικαιοσύνη και τον Τύπο. Ουδέ μία άλλη αναφορά (πλην της ανωτέρω) έγινε σε προσωπικά σας στοιχεία, πολύ δε περισσότερο σε απόρρητα ή ευαίσθητα. 2. Το δημοσίευμα αυτό δεν παίρνει ασφαλώς θέση περί ενοχής ή μη του προσώπου σας και περιορίζεται -κατά καθήκον ενημέρωση της κοινής γνώμης- απλώς και μόνο να καταγράψει την είδηση, κατονομάζοντας αλίστα και την πηγή της (Βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης). Συνεπώς ουδείς ψευδής, προσβλητικός ή και συκοφαντικός ισχυρισμός περιλαμβάνεται στο συγκεκριμένο δημοσίευμα.”.*
- Ως προς το δικαίωμα αντίρρησης: *“[...] τα παλαιά δημοσιεύματα εφημερίδων -είτε σε φυσική (έγχρωμη), είτε σε ηλεκτρονική μορφή- αποτελούν κατά τα διδάγματα κοινής πείρας πολύτιμη πηγή για ερευνητές και ελετητές και κάθε τυχόν επέμβαση σε αυτά πρέπει ως εκ τούτου να αποφεύγεται. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυστυχώς*

δυνατή η διαγραφή των στοιχείων που ζητάτε ε την επιστολή σας.”.

Κατά την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον της Αρχής στις 29.10.2009 ο προσφεύγων παρέστη (βλ. κλήση προς ακρόαση με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6252/20.10.2009) και υποστήριξε μέσω του πληρεξουσίου δικηγόρου του ότι η επίμαχη υπόθεση ουδέποτε απασχόλησε τον Τύπο, αλλά μόνο τη δικαιοσύνη, και ότι μάλιστα ο ίδιος απαλλάχθηκε αργότερα από την κατηγορία της απάτης. Προσέθεσε, επίσης, ότι εξαιτίας της διαθεσιμότητας του επίμαχου δημοσιεύματος στο Διαδίκτυο, αντιμετωπίζει προβλήματα στον επαγγελματικό του χώρο (είναι ηθοποιός, συντάκτης κειμένων για επιθεωρήσεις και επιχειρηματίας). Στην ερώτηση του Προέδρου για ποιο λόγο καθυστέρησε να υποβάλει την προσφυγή του, καθώς το άρθρο δημοσιεύθηκε το 1999 και η προσφυγή υποβλήθηκε το 2007, ο προσφεύγων απάντησε ότι δεν γνώριζε για το επίμαχο δημοσίευμα και ότι για πρώτη φορά ενημερώθηκε γι' αυτό το 2007 από κάποιο οικείο του πρόσωπο που το εντόπισε στο Διαδίκτυο.

Στην ίδια συνεδρίαση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέστη επίσης δια πληρεξουσίου δικηγόρου (βλ. κλήση προς ακρόαση με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6255/20.10.2009) και επεσήμανε ότι πρόκειται για δημοσίευμα που κατά το χρόνο που συντάχθηκε ήταν αληθές και ότι μόνος στόχος της εφημερίδας ήταν η καταγραφή και διάδοση της είδησης στο πλαίσιο άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Υπογράμμισε δε ότι ο προσφεύγων Α ήταν καθόλα άγνωστος στην εφημερίδα κατά το χρόνο διάθεσης στο κοινό του επίμαχου δημοσιεύματος και ότι το όνομά του αναφέρθηκε στο δημοσίευμα επειδή προέκυπτε από την πηγή αυτού, η οποία ήταν το αναφερόμενο στο δημοσίευμα βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης. Ωστόσο, δεν γνώριζε πώς περιήλθε σε γνώση της εφημερίδας το βούλευμα αυτό, ούτε αν τηρείται ακόμα στο αρχείο της εφημερίδας. Επιπρόσθετα, ο ίδιος δικηγόρος ενημέρωσε την Αρχή ότι έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία ψηφιοποίησης της εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ από τα φύλλα του έτους 1939 και ότι, ως εκ τούτου, στο Διαδίκτυο θα είναι σύντομα διαθέσιμο όλο το αρχείο της εφημερίδας. Στόχος της εφημερίδας, σύμφωνα πάντα με όσα ανέφερε ο δικηγόρος της, είναι η παροχή “ανοιχτής” πρόσβασης στο ηλεκτρονικό της αρχείο για εκπαιδευτικούς λόγους.

Σε μερική συμμόρφωση προς την ανακληθείσα υπ' αριθμ. 8/2010 απόφαση της Αρχής, η οποία, μεταξύ άλλων, διέταξε την ανωνυμοποίηση των στοιχείων του προσφεύγοντος στο αναρτημένο στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας δημοσίευμα, η καθ' ης προέβη στο κλείδωμα (δέσμευση) των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος, με την έννοια ότι το ονοματεπώνυμό του δεν αποτελεί λέξη – κλειδί για την αναζήτηση του κρίσιμου δημοσιεύματος στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας. Ωστόσο, ύστερα από σχετική έρευνα στο διαδικτυακό τόπο της καθ' ης, διαπιστώθηκε ότι, όταν πραγματοποιείται έρευνα με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης, ήτοι την ...-1999, το σχετικό δημοσίευμα παραμένει ηλεκτρονικά διαθέσιμο κατά την τελευταία συνεδρίαση της Αρχής (26.04.2012).

Η Αρχή μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της 29.10.2009, 05.11.2009, 26.01.2012 και 22.03.2012 και άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Όπως κατ' επανάληψη έχει κρίνει η Αρχή (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις 26/2007, 58/2007), το δικαίωμα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής (άρθρο 9 παρ. 1 Σ) και των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9Α Σ) συχνά συγκρούεται με την ελευθερία της έκφρασης και του Τύπου για την ενημέρωση του κοινού (άρθρο 14 παρ. 1 Σ), καθώς και με το δικαίωμα στην πληροφόρηση (άρθρο 5Α Σ). Από το Σύνταγμα δεν προκύπτει *in abstracto* επικράτηση του ενός ατομικού δικαιώματος επί του άλλου. Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνεται μία *in concreto* οριοθέτηση των πεδίων εφαρμογής των συγκρουόμενων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αρχές της *ad hoc* στάθμισης των αντιτιθέμενων συμφερόντων και της πρακτικής αρμονίας και αναλογικής εξισορρόπησης. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εφαρμόζεται και η αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 Σ) με τέτοιον τρόπο, ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (ελευθερία του Τύπου, δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση και δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής του ατόμου και στον πληροφοριακό αυτοκαθορισμό) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια.

2. Στο άρθρο 2 στοιχ. δ' του Ν. 2472/1997, ορίζεται ως “επεξεργασία” και “η διάδοση ή κάθε άλλης ορφής διάθεση”. Επιπρόσθετα, το άρθρο 3 παρ. 1 προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του ίδιου νόμου, το οποίο καλύπτει την εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και τη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο. Ακολούθως, στο άρθρο 4 τίθενται οι προϋποθέσεις για τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως ενόψει των θεμελιωδών αρχών του σκοπού και της αναλογικότητας. Περαιτέρω, το άρθρο 2 στοιχ. β' του Ν. 2472/1997 ορίζει ως ευαίσθητα, μεταξύ άλλων, και τα δεδομένα που είναι σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες. Νομιμοποιητική βάση επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων για δημοσιογραφικούς σκοπούς αποτελεί το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του ίδιου νόμου, το οποίο θέτει για το επιτρεπτό μιας τέτοιας επεξεργασίας τις εξής προϋποθέσεις: 1) η επεξεργασία να αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, 2) η επεξεργασία να πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, 3) άδεια της Αρχής, η οποία χορηγείται μόνο εφόσον (α) η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος και (β) εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Ως θέμα δημοσίου ενδιαφέροντος νοείται δε -μεταξύ άλλων- και κάθε υπόθεση, η οποία έχει ήδη λάβει ευρεία δημοσιότητα (π.χ. μέχρι το 2007, η διάπραξη σοβαρών εγκλημάτων που διερευνούνταν ήδη από τις αρμόδιες διωκτικές και δικαστικές αρχές). Τέλος, το άρθρο 13 του ίδιου νόμου καθιερώνει το δικαίωμα αντίρρησης του υποκειμένου των δεδομένων με σκοπό αφενός να προστατευτεί το συμφέρον αυτού ως θιγόμενου, και αφετέρου να εξασφαλιστεί ο έλεγχος της νομιμότητας της επεξεργασίας που πραγματοποιείται.

3. Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 2 στοιχ. β' του Ν. 2472/1997, όπως η διάταξη τροποποιήθηκε με το άρθρο όγδοο παρ. 3 του Ν. 3625/2007 (ΦΕΚ 290 Α'), προβλέπεται ότι “Ειδικά για τα σχετικά ε ποινικές διώξεις ή καταδίκες δύναται να επιτραπεί η δημοσιοποίηση όνον από την εισαγγελική αρχή για τα αδική ατα που αναφέρονται στο

εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 ε διάταξη του αρ όδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή του Εισαγγελέα Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρε εί στο Εφετείο.” εδομένου ότι η υπό κρίση επεξεργασία έλαβε χώρα το έτος 1999, η διάταξη αυτή, που δεν έχει αναδρομική ισχύ, δεν τυγχάνει εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση.

4. Η διάθεση ενός δημοσιεύματος στον διαδικτυακό τόπο μιας εφημερίδας συνιστά επεξεργασία υπό την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. δ' του Ν. 2472/1997 και, μάλιστα, εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου. Και αυτό, διότι, όπως έχει κρίνει και το ΕΚ, “η αναγραφή στοιχείων σε ιστοσελίδα του Διαδικτύου προϋποθέτει, σύ φωνα ε τις εφαρ οζό ενες σή ερα τεχνικές και ηχανογραφικές διαδικασίες, την εκτέλεση ιας εργασίας τοποθετήσεως της σελίδας αυτής σε ένα διακο ιστή του Διαδικτύου (server), καθώς και τις αναγκαίες εργασίες για να πορούν να έχουν πρόσβαση στη σελίδα αυτή τα πρόσωπα που συνδέονται ε το Διαδίκτυο. Οι εργασίες αυτές πραγ αποποιούνται, τουλάχιστον εν έρει, κατά τρόπο αυτο αποποι η ένο”. Συνεπώς, καταλήγει το ΕΚ, “η εργασία, που συνίσταται στην αναφορά, επί ιστοσελίδας του Διαδικτύου, σε διάφορα πρόσωπα και στον προσδιορισ ό τους είτε ε το όνο ά τους είτε ε άλλα έσα [...] συνιστά αυτο αποποι η ένη, εν όλω ή εν έρει, επεξεργασία δεδο ένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46” (Απόφαση της 06.11.2003, Υπόθεση C-101/01, Lindqvist, Σκέψεις 25-27 - πρβλ. σχετικά και Απόφαση 17/2008 της Αρχής, Σκέψεις 12-13).

5. Στην προαναφερθείσα στο ιστορικό της παρούσας έγγραφη εξώδικη απάντηση του υπεύθυνου επεξεργασίας προς τον προσφεύγοντα αναφέρονται τα εξής: “[...] Η ηλεκτρονική έκδοση της εφη ερίδας ΤΑ ΝΕΑ, που αναφέρετε στη δήλωσή σας, περιλα βάνει όσα δη οσιούνται στο φύλλο της εφη ερίδας, που “ανασύρονται” σε κάθε αναζήτηση δη οσιευ άτων έσω του διαδικτύου. Όπως γνωρίζετε, υπάρχει άλιστα η τεχνική δυνατότητα ε την αναζήτηση να “ανασύρεται” στην οθόνη του υπολογιστή -όχι απλώς το δη οσιευ ένο κεί ενο ή/και φωτογραφία- αλλά ακριβής “ηλεκτρονική φωτοτυπία” συγκεκρι ένου δη οσιεύ ατος που περιλα βάνει ακό η και τις τυχόν διαφη ίσεις που έχουν δη οσιευθεί δίπλα σε αυτό.” Εξάλλου, στο διαδικτυακό τόπο της

εφημερίδας αυτής η πρόσβαση στα τηρούμενα από την εφημερίδα αυτή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα επιτυγχάνεται μέσω του ονόματος ή/και επωνύμου των υποκειμένων τους, αρκεί να πληκτρολογήσει κανείς το όνομα στο ειδικό προς τούτο πεδίο της φόρμας αναζήτησης, η οποία είναι προσιτή σε κάθε επισκέπτη του τόπου αυτού. Η πρόσβαση αυτή καθίσταται επίσης δυνατή χάρη στα κριτήρια της ημερομηνίας της δημοσίευσης ή/και της κατηγορίας στην οποία ανήκει το δημοσίευμα (π.χ. κατηγορία “επικαιρότητα” με υποκατηγορίες “Ελλάδα”, “κόσμος”, “οικονομία”, “πολιτισμός”, κλπ.). Συνεπώς, η εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ διενεργεί, μέσω του διαδικτυακού της τόπου, εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997.

6. Η Αρχή δεν εφαρμόζει τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ΄ του Ν. 2472/1997, στο μέτρο που αυτή απαιτεί άδεια της Αρχής για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Και τούτο, διότι η από τη διάταξη αυτή απαιτούμενη άδεια της Αρχής συνιστά προληπτικό μέτρο της ελευθερίας του Τύπου και ως τέτοιο απαγορεύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 2 Σ (έτσι ρητά οι Αποφάσεις της Αρχής 26/2007 σκ. 11 και 17/2008 σκ. 18). Κατά τα λοιπά, όμως, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο ζ΄ του Ν. 2472/1997 είναι εφαρμοστέα, δεδομένου ότι θέτει ουσιαστικά κριτήρια για την άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος.

7. Ως δημόσια πρόσωπα κατά την έννοια του Ν. 2472/1997 νοούνται τα πρόσωπα που κατέχουν δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιούν δημόσιο χρήμα ή ακόμα και όλοι όσοι διαδραματίζουν ρόλο στη δημόσια ζωή, όπως στην πολιτική, επιστημονική, θρησκευτική, οικονομική, καλλιτεχνική, κοινωνική, αθλητική (πρβλ. άρθρο 7 του Ψηφίσματος 1165 (1998) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, Απόφαση του Ε Α “Καρολίνα του Αννόβερου κατά Γερμανίας”, 24.06.2004, σκ. 42 και 72 -όπου εξετάστηκε, μεταξύ άλλων, αν κατά την κρυφή φωτογράφησή της από δημοσιογράφους η προσφεύγουσα ασκούσε δημόσια καθήκοντα ή όχι- και Αποφάσεις 25/2005 και 26/2007 της Αρχής, σκ. 7, με περαιτέρω παραπομπή σε σχετική νομολογία ελληνικών δικαστηρίων).

8. Ο προσφεύγων δεν μπορεί να θεωρηθεί δημόσιο πρόσωπο υπό την προεκτεθείσα έννοια. Και αυτό, διότι από κανένα στοιχείο του φακέλου της υπόθεσης (ούτε καν από το επίμαχο δημοσίευμα) δεν προκύπτει ότι ο προσφεύγων κατέχει δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιεί δημόσιο χρήμα ή ακόμα διαδραματίζει ρόλο στη δημόσια ζωή. Άλλωστε ο ίδιος ο υπεύθυνος επεξεργασίας παραδέχθηκε μέσω του δικηγόρου του ενώπιον της από 29.10.2009 Ολομέλειας της Αρχής ότι ο προσφεύγων ήταν “καθόλα άγνωστος” στην εφημερίδα κατά το χρόνο διάθεσης στο κοινό του επίμαχου δημοσιεύματος και ότι το όνομά του αναφέρθηκε στο δημοσίευμα επειδή προέκυπτε από την πηγή αυτού, η οποία ήταν το αναφερόμενο στο δημοσίευμα βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης. Επομένως, ο προσφεύγων δεν είναι δημόσιο πρόσωπο, άρα ανάγκη ενημέρωσης του κοινού για το ονοματεπώνυμό του δεν υπάρχει. εδομένου μάλιστα ότι στο επίμαχο δημοσίευμα γίνεται αναφορά σε ευαίσθητα δεδομένα σχετικά με ποινική δίωξη (αναφορά σε παραπεμπτικό βούλευμα με την κατηγορία της απάτης), θίγεται καίρια η ιδιωτική ζωή του προσφεύγοντος, καθώς το δημοσίευμα αυτό μπορεί να συμβάλει στη διαπόμπευσή του. Η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού για την ποινικά κολάσιμη συμπεριφορά ενός πολίτη θα μπορούσε να ικανοποιηθεί με απλή και ανωνυμοποιημένη αναφορά στο συμβάν. εδομένου ότι, όταν πραγματοποιείται έρευνα με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης του κρίσιμου δημοσιεύματος, ήτοι την ...-1999, αυτό παραμένει ηλεκτρονικά διαθέσιμο, για την παράνομη δημοσιοποίηση των ευαίσθητων δεδομένων του προσφεύγοντος στον διαδικτυακό τόπο της, έχει συντελεστεί παράβαση του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ’ ν. 2472/1997.

9. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν ικανοποίησε προσηκόντως το δικαίωμα αντίρρησης του προσφεύγοντος, καθώς με την από 02.03.2007 έγγραφη εξώδικη απάντησή της προς τον προσφεύγοντα απέρριψε τα αιτήματα του τελευταίου για μη χρησιμοποίηση και πλήρη διαγραφή των δεδομένων που τον αφορούν από το αρχείο της εφημερίδας, με την αιτιολογία ότι “*[...]τα παλαιά δημοσιεύματα εφ’ ερίδων -είτε σε φυσική (έγχαρτη), είτε σε ηλεκτρονική ορφή- αποτελούν κατά τα διδάγματα κοινής πείρας πολύτιμη πηγή για ερευνητές και ελετητές και κάθε τυχόν επέμβαση σε αυτά πρέπει ως εκ τούτου να αποφεύγεται [...]*”. Η γενική αυτή αιτιολογία δεν είναι ορθή, λαμβάνοντας υπόψη τις

ακόλουθες σκέψεις:

- Ως προς τα δημοσιεύματα της εφημερίδας που αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο της με σκοπό την ελεύθερη πρόσβαση σε αυτά από το ευρύ κοινό: Η παράνομη διάθεση προσωπικών δεδομένων στο ιαδίκτυο -και μάλιστα μέσω μιας μηχανής αναζήτησης- θίγει δυσανάλογα τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων. Και αυτό, διότι, λαμβάνοντας υπόψη τους ιδιαίτερους κινδύνους που συνδέονται με τη φύση του ιαδικτύου (ελεύθερη, καθολική και μη ελεγχόμενη πρόσβαση χωρίς χρονικό περιορισμό σε κάθε είδους πληροφορίες σχετικά με ένα πρόσωπο – βλ. και ανάλογες σκέψεις στη Γνωμοδότηση 2/2006 της Αρχής), μέσω μιας τέτοιας επεξεργασίας το υποκείμενο των δεδομένων συνδέεται για πάντα με μια παρελθούσα συμπεριφορά του, ενώ παράλληλα οι σχετικές πληροφορίες καθίστανται εύκολα προσιτές σε οποιονδήποτε τις αναζητήσει, ήτοι όχι μόνο σε δημοσιογράφους, ερευνητές και μελετητές. Ως εκ τούτου, τα δεδομένα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθούν και για άλλους σκοπούς πέραν της άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος ή της ιστορικής έρευνας, π.χ. εμπορία πληροφοριών, έρευνα εργοδότη κατά τη διαδικασία πρόσληψης, δημιουργία προφίλ [πρβλ. και *Walz in SIMITIS (Hrsg.), Kommentar zum Datenschutzgesetz=κατ' άρθρον ερμηνεία του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Νόμου για τα Προσωπικά εδομένα, Nomos 2006, 6. Auflage, σελ. 1320 – αριθμ. περιθ. 17]*. Εξάλλου, ακόμα και αν γίνει δεκτό ότι τα δημοσιεύματα μιας εφημερίδας, που είναι αναρτημένα στο ιαδίκτυο, συνιστούν πιστή αναπαραγωγή εκείνων που περιλαμβάνονται και στην έντυπη έκδοσή της, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι για την πρόσβαση σε αυτά θα πρέπει κανείς να “επισκεφθεί” την ιστοσελίδα της εφημερίδας, όπου περιλαμβάνονται οι τρέχουσες κάθε φορά διαφημίσεις. Συνεπώς, η διάθεση του αρχείου μιας εφημερίδας στο ιαδίκτυο δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι επιτελεί αποκλειστικά και μόνο ιστορική και “εκπαιδευτική” λειτουργία (την οποία σε κάθε περίπτωση επιτελεί επαρκώς το φυσικό αρχείο), αλλά και εμπορική, καθώς συνιστά μια νέα υπηρεσία προσφερόμενη στους αναγνώστες-καταναλωτές με σκοπό το κέρδος από τα διαφημιστικά έσοδα. Με βάση όλα τα παραπάνω, κρίνεται απαραίτητο να ληφθεί ως προς τα δημοσιεύματα που είναι αναρτημένα στο ιαδίκτυο ένα μέτρο τεχνικής φύσεως, το οποίο αφενός θα παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων επαρκή και ικανοποιητική προστασία από την επίμαχη παράνομη επεξεργασία, και, αφετέρου δεν θα θίγει δυσανάλογα το δικαίωμα του Τύπου να ενημερώνει το κοινό μέσω

του διαδικτύου. Περαιτέρω, η εφαρμογή του μέτρου αυτού δεν θα πρέπει να επιφέρει στον υπεύθυνο επεξεργασίας δυσανάλογο οικονομικό και εργασιακό κόστος. Επιπρόσθετα, για την επιβολή του μέτρου αυτού είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι δυνατότητες που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία. Συνεπώς, για όλους τους προαναφερόμενους λόγους και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας συμμορφωθείς εν μέρει προς την ανακληθείσα υπ' αριθμ. 8/2010 απόφαση της Αρχής πρόβη στο κλείδωμα (δέσμευση) των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος, με την έννοια ότι το ονοματεπώνυμό του δεν αποτελεί λέξη – κλειδί για την αναζήτηση του κρίσιμου δημοσιεύματος στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας, πρέπει να επιβληθεί η πλήρης ανωνυμοποίηση των στοιχείων του προσφεύγοντος στο κρίσιμο, ώστε να μην είναι δυνατή η ανεύρεση αυτού ακόμη και όταν πραγματοποιείται έρευνα με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης, ήτοι την ...-1999.

10. Προκειμένου να μην επαναληφθούν οι ίδιες παραβάσεις στο μέλλον, κρίνεται σκόπιμο να απευθυνθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η εξής σύσταση: Όταν τα υποκείμενα των δεδομένων ασκούν το δικαίωμα αντίρρησης για τα δημοσιεύματα που είναι αναρτημένα στο διαδίκτυο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να εξετάζει το αίτημα αυτό σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη σκέψη, ώστε να κρίνει αν θα το ικανοποιήσει ανωνυμοποιώντας τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου προσώπου ή αν θα το απορρίψει με ειδική αιτιολογία, καθώς η αιτιολογία ότι τα δημοσιεύματα κάθε μορφής αποτελούν πολύτιμη πηγή για ερευνητές και μελετητές είναι γενική και δεν δικαιολογεί καθεαυτή την απόρριψη των αντιρρήσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Αποφαίνεται ότι η δημοσιοποίηση των υπό κρίση ευαίσθητων δεδομένων του προσφεύγοντος Α από την εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ στην ηλεκτρονική έκδοσή της που

αναρτάται στον διαδικτυακό της τόπο, αντιβαίνει στο Ν. 2472/1997.

2) Επιβάλλει πρόστιμο ύψους 10.000 Ευρώ στον υπεύθυνο επεξεργασίας για την διαπιστωθείσα παράνομη δημοσιοποίηση των ευαίσθητων δεδομένων του Α.

3) ιατάσσει την πλήρη ανωνυμοποίηση των στοιχείων του προσφεύγοντος στο δημοσίευμα που είναι αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην είναι δυνατή η ανεύρεση αυτού ακόμη και όταν πραγματοποιείται έρευνα με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης, ήτοι την ...-1999.

4) Απευθύνει σύσταση στον υπεύθυνο επεξεργασίας, αναφορικά με τα δημοσιεύματα που είναι αναρτημένα στον διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας, να εξετάζει το δικαίωμα αντίρρησης των υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας, ώστε είτε να το ικανοποιεί ανωνυμοποιώντας τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου προσώπου, είτε να το απορρίπτει με ειδική αιτιολογία.

Ο Πρόεδρος

Πέτρος Χριστόφορος

Η Γραμματέας

Γεωργία Παλαιολόγου